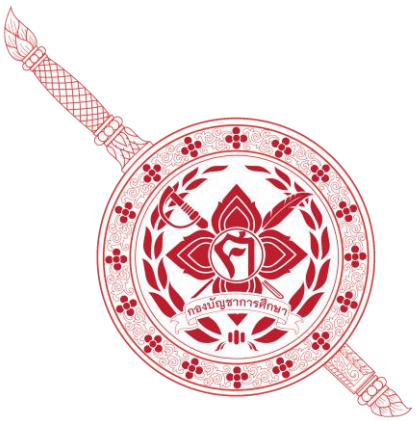

แผนแก้ไขปัญหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน
(IT Contingency Plan)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

กองบังคับการอำนวยการ

กองบัญชาการศึกษา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สารบัญ

แผนแก้ไขปัญหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน (IT Contingency Plan) ของกองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘

หลักการและเหตุผล

ข้อมูลสารสนเทศ ถือเป็นทรัพย์สินทางการบริหารที่มีความสำคัญต่อทางราชการ จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาเพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาองค์กร การบริหารจัดการองค์กร และการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ซึ่งอาจมีปัจจัยจากภายนอกและปัจจัยภายในมากระทบทำให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งระบบอุปกรณ์ต่างๆ เสียหายได้

กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการศึกษา จึงได้จัดทำแผนแก้ไขปัญหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน (IT Contingency Plan) กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๕๘ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดูแลรักษาระบบ และแก้ไขปัญหาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงระบบอุปกรณ์ต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ ในการดูแลรักษาระบบความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร

๒. เพื่อลดความเสียหายที่อาจจะเกิดแก่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓. เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลรักษาระบบความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ให้มีเสถียรภาพและมีความพร้อมสำหรับการใช้งาน

๔. เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที

๕. เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ขององค์กร

ภัยพิบัติ

ภัยที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการศึกษา สามารถจำแนกได้เป็นภัยพิบัติจากภายนอก และภัยพิบัติจากภายใน

๑. ภัยพิบัติจากภายนอก

๑.๑ ภัยธรรมชาติที่กระทำต่ออาคารสถานที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน ได้แก่ อัคคีภัย อุทกภัย การป้องกันความชื้นและอุณหภูมิที่ไม่เหมาะสม แมลงสัตว์กัดแทะ เป็นต้น

๑.๒ การโจรกรรมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงานที่เป็นส่วนของการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล

๑.๓ ระบบการสื่อสารของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายภายนอกองค์กรเกิดความขัดข้อง

๑.๔ ระบบ...

๑.๔ ระบบกระแสไฟฟ้าขัดข้อง / ไฟฟ้าดับ

๑.๕ การบุกรุกหรือโจมตีจากภายนอก เพื่อเข้าถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน รวมทั้งสร้างความเสียหายหรือทำลายระบบข้อมูล

๑.๖ ไวรัสคอมพิวเตอร์

๑.๗ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงานเสียหายจากภัยสงคราม เหตุจลาจล และการเกิดสถานการณ์ความไม่สงบ

๒. ภัยพิบัติจากภายใน

๒.๑ ฐานข้อมูลภายในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงานเสียหาย หรือข้อมูลถูกทำลาย

๒.๒ ไวรัสคอมพิวเตอร์จากผู้ใช้งานภายในองค์กร

๒.๓ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ และซอฟท์แวร์ อันอาจทำให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเสียหาย ใช้งานไม่ได้ หรือหยุดการทำงาน

แนวทางการป้องกันความเสียหายจากภัยพิบัติ

๑. ภัยพิบัติจากภายนอก

๑.๑ ภัยธรรมชาติที่กระทำต่ออาคารสถานที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน ได้แก่ อัคคีภัย อุทกภัยและการป้องกันความชื้นและอุณหภูมิที่ไม่เหมาะสม แมลงสัตว์กัดแทะ เป็นต้น

๑.๑.๑ <u>การป้องกันและการดำเนินการอัคคีภัย</u>

(๑) หน่วยงานในสังกัดกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมการเกิดอัคคีภัย และจัดทำป้ายเตือนต่างๆ

(๒) หน่วยงานในสังกัดอบรมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย และมีการซ้อมดับเพลิงการหนีไฟขั้นต้นให้แก่ข้าราชการตำรวจทุกราย

(๓) หน่วยงานในสังกัดติดตั้งเครื่องดับเพลิงสำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับห้องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน

(๔) หน่วยงานในสังกัดจัดทำเครื่องหมายระบุความสำคัญตามลำดับของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

๑.๑.๒ <u>การป้องกันอุทกภัยและอุณหภูมิที่ไม่เหมาะสม</u>

(๑) หน่วยงานในสังกัดเปิดเครื่องปรับอากาศ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน และเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ในช่วงเวลาที่ใช้งาน และตรวจสอบการทำงานให้ใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) หน่วยงานในสังกัดตรวจสอบการรั่วซึมของหลังคาอาคารเพื่อป้องกันการรั่วซึมของน้ำฝนที่ค้างสะสม

(๓) หน่วยงานในสังกัดต้องจัดให้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงานและเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ไม่อยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมถึง

๑.๒ การโจรกรรม...

๑.๒ การโจรกรรมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงานที่เป็นส่วนของการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล

๑.๒.๑ หน่วยงานในสังกัดจัดให้มีควบคุมการเข้าออกห้องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน และการป้องกันความเสียหาย โดยห้ามบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน หากจำเป็นให้มีเจ้าหน้าที่ของหน่วย เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล

๑.๒.๒ หน่วยงานในสังกัดจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน

๑.๒.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการติดตั้งกล้องวงจรปิด และส่งสัญญาณภาพมาไว้ที่จอภาพส่วนกลาง

๑.๓ ระบบการสื่อสารของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายภายนอกองค์กรเกิดความขัดข้อง

๑.๓.๑ หน่วยงานในสังกัดตรวจสอบระบบเครือข่ายทั้งภายใน (LAN, Wifi) และภายนอก (Internet) อาคารให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

๑.๔ ระบบกระแสไฟฟ้าขัดข้อง / ไฟฟ้าดับ

๑.๔.๑ หน่วยงานในสังกัดติดตั้งเครื่องสำรองไฟฟ้าและปรับแรงดันอัตโนมัติ (UPS) เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือการประมวลผลของระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งในส่วนของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน และเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC)

๑.๔.๒ หน่วยงานในสังกัดกำชับผู้ใช้งานให้เปิดเครื่องสำรองไฟฟ้าตลอดระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์และบำรุงรักษาเครื่องสำรองไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ ตรวจสอบระบบสำรองไฟฟ้า (UPS) ทุกวันศุกร์

๑.๔.๓ เมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าดับ ให้ผู้ใช้บันทึกข้อมูลที่ยังค้างอยู่ทันที และปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ

๑.๕ การบุกรุกหรือโจมตีจากภายนอก เพื่อเข้าถึงหรือควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสร้างความเสียหายหรือทำลายระบบข้อมูล

๑.๕.๑ หน่วยงานในสังกัดดำเนินการสแกนหาจุดอ่อนและอัพเดท Patch “ระบบปฏิบัติการ” เพื่อปิดกั้นช่องโหว่และจุดอ่อน จากการบุกรุกหรือโจมตีจากภายนอก โดยใช้ซอฟท์แวร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาช่องโหว่

๑.๕.๒ หน่วยงานในสังกัดติดตั้ง Firewall หรือ โปรแกรมที่มีฟังก์ชั่น Firewall เพื่อป้องกันผู้ที่มิได้รับอนุญาตจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต สามารถเข้าสู่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขององค์กรได้ โดยจะต้องเปิดใช้งาน Firewall ตลอดเวลา

๑.๕.๓ หน่วยงานในสังกัดติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัย และอัพเดทอย่างสม่ำเสมอ และปิดพอร์ตที่ไม่มีการใช้งาน

๑.๕.๔ ฝ่ายอำนวยการ ๖ กองบังคับการอำนวยการ กำหนดรหัสผ่านเพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต และหน่วยงานในสังกัดกำชับให้ผู้ใช้งานระบบปฏิบัติดังนี้

(๑) ตั้งรหัสผ่านที่ยากต่อการเดาโดยผู้อื่น

(๒) ไม่เปิดเผยรหัสผ่านของตนเองแก่ผู้อื่น

(๓) จัดเก็บรหัสผ่านไว้ในสถานที่ที่มีความปลอดภัย

(๔) เปลี่ยนรหัส...

(๔) เปลี่ยนรหัสผ่านโดยทันที เมื่อทราบว่ารหัสผ่านของตนอาจถูกเปิดเผยหรือล่วงรู้โดยผู้อื่น

(๕) ตั้งรหัสผ่านที่มีความยาวขั้นต่ำอย่างน้อย ๘ อักขระ

(๖) ตั้งรหัสผ่านโดยใช้เทคนิคส่วนตัวที่ง่ายต่อการจำรหัสผ่านที่ได้กำหนดไว้

(๗) ไม่ตั้งรหัสผ่านจากคำที่ปรากฏในพจนานุกรม

(๘) ไม่ตั้งรหัสผ่านที่ประกอบด้วยอักขระที่เรียงกัน เช่น ๑๒๓, abcd เป็นต้น หรือเป็นกลุ่มของตัวอักขระที่เหมือนกัน เช่น ๑๑๑๑๑, aaa, bbb เป็นต้น

(๙) เปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ เช่น ทุก ๆ ๖ เดือน ส่วนในกรณีของผู้ดูแลระบบ ให้เปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ด้วยความถี่ที่มากกว่าผู้ใช้งานทั่วไป เช่น ทุก ๆ ๓ เดือน

(๑๐) เปลี่ยนรหัสผ่านโดยหลีกเลี่ยงการใช้รหัสผ่านเดิมที่เคยตั้งมาแล้ว

(๑๑) เปลี่ยนรหัสผ่านชั่วคราวที่ได้รับโดยทันทีครั้งแรกที่ทำการล็อกอินเข้าสู่ระบบงาน

(๑๒) ไม่ให้ระบบงานทำการบันทึกหรือจดจำรหัสผ่านของตนเองไว้ เช่น บันทึกไว้ในหน้าจอล็อกอิน (ทั้งนี้เพื่อความสะดวกของตนเองเมื่อทำการล็อกอินในภายหลัง จะได้ไม่ต้องใส่รหัสผ่านอีกครั้ง)

(๑๓) ไม่ใช้รหัสผ่านของตนเองร่วมกับผู้อื่น

(๑๔) หลีกเลี่ยงการใช้รหัสผ่านเดียวกันสำหรับระบบงานต่าง ๆ ที่ตนใช้งาน

๑.๕.๕ หน่วยงานในสังกัดติดตั้งโปรแกรมให้อุปกรณ์เครือข่ายสามารถป้องกันการโจมตีแบบ DOS และ DDOS

๑.๖ ไวรัสคอมพิวเตอร์

๑.๖.๑ หน่วยงานในสังกัดติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสและอัพเดทข้อมูลไวรัสอยู่เสมอ และต้องใช้โปรแกรมเพื่อตรวจหาไวรัสอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

๑.๖.๒ ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ระวังภัยจากการเปิดไฟล์จากสื่อบันทึกข้อมูลต่างๆ

(๑) สแกนหาไวรัสจากสื่อบันทึกข้อมูลก่อนใช้งานทุกครั้ง

(๒) ไม่ควรเปิดไฟล์ที่มีนามสกุลแปลกปลอม หรือน่าสงสัย

(๓) ไม่ใช้สื่อบันทึกข้อมูลที่ไม่ทราบแหล่งที่มา

๑.๖.๓ ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้ความระมัดระวังในการเปิด E-mail

(๑) ไม่เปิดไฟล์ E-mail ถ้าไม่ทราบแหล่งที่มา

(๒) ลบ E-mail ทิ้งทันทีถ้าไม่ทราบแหล่งที่มา

๑.๖.๔ ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ระมัดระวังการดาวน์โหลดไฟล์ต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต

(๑) ไม่ควรเปิดไฟล์ที่ไม่รู้จัก ที่แนบมากับโปรแกรมสนทนาต่างๆ

(๒) ไม่ควรเปิด website ที่แนะนำมาทาง E-mail

(๓) ไม่ดาวน์โหลดไฟล์จาก website ที่ไม่น่าเชื่อถือ

(๔) ติดตามข้อมูลการแจ้งเตือนการโจมตีของไวรัสต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

(๕) หลีกเลี่ยงการแชร์ไฟล์โดยไม่จำเป็น

๑.๗ ระบบเสียหายจากภัยสงคราม/เหตุจลาจล และการเกิดสถานการณ์ความไม่สงบ

ภัยสงคราม/เหตุจลาจล และการเกิดสถานการณ์ความไม่สงบเป็นภัยจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถยับยั้งได้ ในการป้องกันหากไม่สามารถย้ายสถานที่หรือป้องกันสถานที่ได้ จึงให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการ Backup ข้อมูลไว้มากกว่า ๑ Backup และแยกสถานที่จัดเก็บ และถ้าเกิดความเสียหายเกิดขึ้นกับข้อมูล ก็สามารถนำข้อมูลที่มีการ Backup ไว้ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สำรองมาใช้แทน หากเกิดความเสียหายร้ายแรงควรมีศูนย์คอมพิวเตอร์สำรองเพิ่ม

๒. ภัยพิบัติจากภายใน

๒.๑ ระบบแม่ข่ายหลัก ระบบฐานข้อมูลหลักเสียหาย หรือข้อมูลถูกทำลาย

๒.๑.๑ ดำเนินการสำรองข้อมูลอัตโนมัติ โดยระบบเครื่องประมวลผลแม่ข่ายจะสำรองข้อมูลไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลทุกวัน

๒.๑.๒ ดำเนินการสำรองข้อมูลด้วยระบบ Manual โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่สำรองข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนดทุกสัปดาห์ โดยจะสำรองข้อมูล โครงสร้างข้อมูล Source Code และบันทึกข้อมูลลงในสื่อบันทึก

๒.๑.๓ ทดสอบ Recovery ข้อมูล โครงสร้าง และโปรแกรมปฏิบัติการฐานข้อมูล ที่ได้สำรองไว้ในสื่อบันทึก ทุกสัปดาห์

๒.๑.๔ ทดสอบ Recovery ฐานข้อมูลและโปรแกรมปฏิบัติการฐานข้อมูลและระบบปฏิบัติการของเครื่องแม่ข่ายสำรองที่ได้สำรองไว้ เพื่อทดสอบระบบการทำงานเมื่อเครื่องแม่ข่ายหลักเสียหาย

๒.๑.๕ จัดเจ้าหน้าที่ในการบำรุงรักษาสื่อบันทึกข้อมูลของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพื่อลดความเสียหายของข้อมูล

๒.๒ ไวรัสคอมพิวเตอร์จากผู้ใช้งานภายในองค์กร

๒.๒.๑ หน่วยงานในสังกัดติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสที่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน และลูกข่ายเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

๒.๒.๒ หน่วยงานในสังกัดติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสและอัพเดทข้อมูลไวรัสอยู่เสมอ

๒.๒.๓ ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หลีกเลี่ยงการแชร์ไฟล์โดยไม่จำเป็น

๒.๓ ข้าราชการตำรวจขาดความรู้ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟท์แวร์ ซึ่งอาจทำให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเสียหาย ใช้งานไม่ได้ หรือหยุดการทำงาน

๒.๓.๑ หน่วยงานในสังกัดให้ความรู้แก่ข้าราชการตำรวจและหน่วยงานผ่านช่องทางต่างๆ เช่น website, หนังสือเวียน จัดฝึกอบรม เป็นต้น

๒.๓.๒ หน่วยงานในสังกัดตั้งรหัสผ่านแก่อุปกรณ์เครือข่ายของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการเชื่อมต่อโดยเจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรที่ไม่มีหน้าที่โดยตรง (Unauthorized Personals)

ขั้นตอนปฏิบัติในมาตรการที่สำคัญ

๑. การสำรองข้อมูล (Back Up)

๑.๑ หน่วยงานในสังกัดมีคำสั่งมอบหมายข้าราชการตำรวจในสังกัดให้ดำเนินการสำรองข้อมูลด้วยระบบ Manual โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่สำรองข้อมูลตาม ระยะเวลาที่กำหนดเป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยสำรองข้อมูล โครงสร้างข้อมูล และ Source Code และบันทึกข้อมูลลงในสื่อบันทึก

๒. การกู้ข้อมูล...

๒. การกู้ข้อมูล (Recovery)

๒.๑ ทดสอบ Recovery ข้อมูล โครงสร้าง และโปรแกรมปฏิบัติการฐานข้อมูลที่ได้สำรองไว้ในสื่อบันทึก ทุกสัปดาห์

ข้อปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ

๑. กรณีเครื่องลูกข่าย

๑.๑ ในกรณีที่มีเหตุทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่สามารถดำเนินการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตามปกติ ให้ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ผู้นั้นแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือดูแลทราบ หรือกรณีมีเหตุอันทำให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการให้บริการด้านเครือข่ายได้ จะต้องประกาศให้ทุกหน่วยงานในสังกัดทราบ

๑.๒ กรณีเกิดการขัดข้องเนื่องจากถูกไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะแพร่กระจายไปยังเครื่องอื่นในระบบเครือข่ายให้ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ดึงสายเชื่อมโยงระบบเครือข่าย (LAN) ออกจากเครื่องโดยเร็ว

๑.๓ ในกรณีที่เกรงว่าเหตุที่เกิดจะเป็นอันตรายต่อหน่วยงานภายในตึกที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่พบการขัดข้อง ให้ผู้ใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ดำเนินการดึงสาย LAN ออกจากจุดชุมสายในชั้นนั้นออกให้หมด

๑.๔ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แจ้งเหตุขัดข้องนั้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว

๒. กรณีเครื่องแม่ข่ายและอุปกรณ์เครือข่าย

๒.๑ ตัดการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายโดยเร็ว แล้วปิดอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ตามลำดับความสำคัญของการให้บริการ

๒.๒ ถ้าไฟฟ้าดับ/ไฟฟ้าตก ให้ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครือข่าย โดยพิจารณาตามความสำคัญของการให้บริการ ระยะเวลาที่ไฟฟ้าดับ และประสิทธิภาพของเครื่องสำรองไฟฟ้า

๒.๓ ปิดระบบจ่ายไฟ ในกรณีไฟไหม้ ให้ใช้น้ำยาดับเพลิงฉีดควบคุมเพลิงโดยเร็ว

๒.๔ รีบขนย้ายเครื่องไปไว้ในที่ปลอดภัย

๒.๕ ประสานขอความช่วยเหลือกับผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบดูแลระบบ Server และระบบเครือข่ายโดยเร็วที่สุด

๒.๖ ในกรณีอุปกรณ์ด้านฮาร์ดแวร์เสีย ให้รีบหาอุปกรณ์สำรอง หรือแจ้งให้บริษัทที่รับผิดชอบนำอุปกรณ์มาเปลี่ยนโดยเร็วที่สุด

๒.๗ หน่วยงานผู้ดูแลระบบ ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว

๓. กรณีเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายติดไวรัสคอมพิวเตอร์ ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ เจ้าหน้าที่ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นั้นๆ ดึงสาย LAN ออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อตัดการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่าย

๓.๒ สแกนและกำจัดไวรัสหรือกักไวรัส (Quarantine) ด้วยโปรแกรมป้องกันไวรัส

๓.๓ แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบ

๔. หลักปฏิบัติ...

๔. หลักปฏิบัติของข้าราชการตำรวจในสังกัดในการป้องกันอัคคีภัยเพื่อป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยในอาคาร และเพื่อให้ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เมื่อเกิดอัคคีภัย จึงกำหนดหลักปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ ไม่กระทำการใดๆ อันจะนำไปสู่การเกิดอัคคีภัยในอาคาร

๔.๒ ศึกษาเรื่องตำแหน่งการหนีไฟ เส้นทางหนีไฟ ทางออกจากตัวอาคาร การติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยจากเพลิงไหม้และการหนีไฟอย่างละเอียด

๔.๓ ควรหาทางออกฉุกเฉินสองทางที่ใกล้ห้องทำงาน ตรวจสอบทางออกฉุกเฉิน มิให้ปิดตายหรือมีสิ่งกีดขวาง และสามารถใช้เป็นเส้นทางจากภายในอาคารได้อย่างปลอดภัย ให้นับจำนวนประตูห้องโดยเริ่มจากห้องทำงานตนเอง ไปยังทางออกฉุกเฉิน เพื่อให้ไปถึงทางได้ แม้ว่าไฟดับหรือปกคลุมไปด้วยควัน

๔.๔ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ ให้หาตำแหน่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ เปิดสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ จากนั้นออกจากอาคารแล้วแจ้งหน่วยดับเพลิงทันที

๔.๕ เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ ให้รีบหาทางหนีออกจากอาคารทันที

๔.๖ หากเพลิงไหม้ในห้องทำงาน ให้ออกจากห้อง ปิดประตู แล้วแจ้งฝ่ายอาคารและ สถานที่เพื่อแจ้งหน่วยดับเพลิงทันที

๔.๗ หากเพลิงไหม้เกิดขึ้นภายนอกห้องทำงาน ก่อนออกจากอาคารให้วางมือบนประตู หาก ประตูมีความเย็นอยู่ ค่อยๆ เปิดประตู แล้วไปยังทางหนีไฟฉุกเฉินที่ใกล้ที่สุด

๔.๘ หากเพลิงไหม้อยู่บริเวณใกล้ประตู จะมีความร้อน ห้ามเปิดประตูโดยเด็ดขาด ให้รีบแจ้งหน่วยดับเพลิง และแจ้งให้ทราบว่าท่านอยู่ที่ใดของอาคารซึ่งเพลิงไหม้ หาผ้าเปียก ปิดทางเข้าของควัน ปิดพัดลมและเครื่องปรับอากาศ ส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือที่หน้าต่าง

๔.๙ เมื่อต้องเผชิญกับควันไฟ ให้คลานไปยังทางออกฉุกเฉิน

๔.๑๐ ห้ามใช้ลิฟต์ขณะเกิดเพลิงไหม้

๕. ระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากกระแสไฟฟ้า

เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ มีความไวต่อความผิดปกติของกระแสไฟฟ้าที่ได้รับส่งมาก ดังนั้น สิ่งที่มักจะเกิดขึ้นและยากต่อการหลีกเลี่ยงคือ ผลกระทบต่างๆ ที่เกิดจากปัญหาทางไฟฟ้า เช่น การชำรุดและเสียหายของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรือการสูญหายของข้อมูลสำคัญ รวมถึงการเสียเวลาจากผลกระทบที่เกิดจากปัญหาทางไฟฟ้า จึงให้ผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์ปฏิบัติดังนี้

๕.๑ เปิดใช้งานเครื่องสำรองไฟฟ้าและปรับแรงดันไฟฟ้าอัตโนมัติ (UPS) ตลอดระยะเวลาเปิดใช้งานทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลหลักของหน่วยงาน และเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC)

๕.๒ เมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าดับให้รีบทำการบันทึกข้อมูลทันทีและปิดเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ในภายหลัง

แผนกู้คืนระบบคอมพิวเตอร์กลับสู่สภาวะปกติเดิม

การคืนระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์เครือข่าย โดยปกติระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์เครือข่าย ต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมรองรับการให้บริการกับเครื่องลูกข่ายต่างๆ ได้ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง หากไม่สามารถให้บริการได้ ต้องรีบกู้ระบบคืนให้ได้เร็วที่สุด เพื่อทำให้ระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์และข้อมูลกลับสู่สภาพเดิม เมื่อระบบเสียหายหรือหยุดทำงาน โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดหาอุปกรณ์/ชิ้นส่วน เพื่อทดแทน

๒. เปลี่ยนอุปกรณ์ชิ้นส่วนที่เสียหาย

๓. ซ่อมบำรุง...

๓. ซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ที่เสียหาย ให้เสร็จภายใน ๔๘ ชั่วโมง

๔. ขอยืมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จากหน่วยงานอื่นมาใช้เป็นการชั่วคราว

๕. นำสื่อที่ได้สำรองข้อมูลไว้กลับมา Restore โดยเร็วภายใน ๔๘ ชั่วโมง

๖. ตรวจสอบระบบปฏิบัติการ ระบบฐานข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและ ระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้รับผิดชอบ

๑. ระดับนโยบาย

ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของกองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการศึกษา (CIO) รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ตลอดจน ติดตาม กำกับดูแล ควบคุมตรวจสอบเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติ

๒. ระดับปฏิบัติ

เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบของหน่วย รับผิดชอบ กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ ศึกษา ทบทวน วางแผน ติดตาม การบริหารความเสี่ยง และรักษาความปลอดภัยระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

การติดตามและรายงานผล

หน่วยงานในสังกัดกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรายงานผลการดำเนินการหรือการตรวจสอบให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นประจำทุกเดือน และให้รายงานการเกิดปัญหาและผลการแก้ไขให้ทราบในทันทีที่สามารถดำเนินการได้ ในทุกกรณีตามที่ระบุไว้

พลตำรวจตรี ผู้เสนอแผน
(กัมพล ศรีเจริญ)
ผู้บังคับการอำนวยการ

พลตำรวจตรี ผู้อนุมัติแผน
(สมเกียรติ แสงสินศร)
รองผู้บัญชาการศึกษา / CIO กองบัญชาการศึกษา